

Vraag	Antwoord	Scores
22	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • (Het perfectum) ademit betreft iets wat feitelijk gebeurd is: de vele gruwelijkheden die hebben plaatsgevonden, hebben de mensen ongevoelig gemaakt • (Het praesens) amittimus duidt op een gebeurtenis die (in de gegeven situatie) in het heden plaatsvindt / heeft algemene geldigheid: wanneer men veel te maken krijgt met gruwelijkheden, verliest men zijn gevoel voor menselijkheid 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<i>Opmerking</i> <i>Bij beide delen van het antwoord het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het deelantwoord juist zijn.</i>	
23	maximumscore 2	
	a	
	<ul style="list-style-type: none"> • medelijden/medegevoel/(mede)menselijkheid Of een woord van overeenkomstige strekking	1
	b	
	<ul style="list-style-type: none"> • peroratio 	1

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Opmerking vooraf

Een praesens historicum mag met een onvoltooid verleden tijd of een onvoltooid tegenwoordige tijd vertaald worden.

Kolon 24 (regel 1-2)

24 **maximumscore 2**

Itaque (kolon 25) L. Flaccum et C. Pomptinum praetores, (kolon 26), ad me vocavi;

Dus riep ik de praetoren L. Flaccus en C. Pomptinus bij me

Niet fout rekenen: **vocare** uitnodigen

Niet fout rekenen: **praetor** leider/(onder)aanvoerder

Niet fout rekenen: **L.** en/of **C.** uitgeschreven en verkeerd gespeld

Flaccum Flaccum en/of **Pomptinum** Pomptinum

vocare dagvaarden

1

1

Kolon 25 (regel 1)

25 **maximumscore 1**

hesterno die

(op de dag van) gisteren

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>Kolon 26 (regel 1-2) maximumscore 2 fortissimos atque amantissimos rei publicae viros zeer dappere (en) de staat zeer liefhebbende mannen</p> <p>Niet fout rekenen: fortissimos en/of amantissimos vertaald met overtreffende trap fortissimos en/of amantissimos niet als superlativus opgevat amans geliefd rei publicae niet verbonden met amantissimos</p>	1 1 1
27	<p>Kolon 27 (regel 2) maximumscore 1 rem exposui; ik zette de zaak uiteen / ik beschreef de toestand</p>	
28	<p>Kolon 28 (regel 2-3) maximumscore 2 quid fieri placeret, ostendi. ik legde uit, wat ik wilde dat er gedaan werd / gebeuren zou / waarvan het mij beviel dat het gedaan zou worden / gebeurde</p> <p>Niet fout rekenen: quid dat, wat Niet fout rekenen: quid fieri placeret (dat) wat ik besloot dat gebeuren moest Niet fout rekenen: ostendere tonen quid waarom</p>	0
29	<p>Kolon 29 (regel 3-5) maximumscore 2 Illi autem, (kolon 30), (kolon 31) (kolon 32) negotium susceperunt Zij namen de taak op zich / begonnen het werk</p>	
30	<p>Kolon 30 (regel 3-4) maximumscore 1 qui omnia de re publica praeclara atque egregia sentirent die / omdat ze in ieder opzicht een voortreffelijke en uitstekende gezindheid hadden met betrekking tot de staat</p> <p>Niet fout rekenen: de over</p>	
31	<p>Kolon 31 (regel 4) maximumscore 1 sine recusatione zonder weigering/protest</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
32	<p>Kolon 32 (regel 4) maximumscore 1 ac sine ulla mora en zonder enig uitstel</p> <p>Niet fout rekenen: sine ulla mora onmiddellijk</p>	
33	<p>Kolon 33 (regel 5-6) maximumscore 2 et, (kolon 34), occulte ad pontem Mulvium pervenerunt en (ze) kwamen heimelijk aan bij de Mulvische brug / de pons Mulvius</p> <p>occulte in het donker Mulvium Mulvium</p> <p>Wanneer een dergelijke fout met een naam ook in kolon 24 is gemaakt, hier nogmaals aanrekenen.</p>	1 1
34	<p>Kolon 34 (regel 5) maximumscore 1 cum advesperasceret toen/terwijl het avond werd / schemerde</p> <p>Niet fout rekenen: advesperascere beginnen te schemeren / avond beginnen te worden</p> <p>cum omdat/hoewel/nadat advesperasceret het avond geworden was / het begonnen was avond te worden</p>	0 0
35	<p>Kolon 35 (regel 6) maximumscore 1 atque ibi (kolon 36) ita bipartito fuerunt, en ze waren daar op zo'n manier in twee delen gedeeld</p> <p>Niet fout rekenen: fuerunt werden</p>	
36	<p>Kolon 36 (regel 6) maximumscore 1 in proximis villis op (de) naastgelegen landgoederen / bij/in (de) naastgelegen landhuizen/villa's</p> <p>Niet fout rekenen: proximis zeer dichtbij (gelegen)</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
37	<p>Kolon 37 (regel 6-7) maximumscore 2 ut Tiberis inter eos et pons interesset. dat de Tiber(is) en de brug tussen hen (in) waren / dat de Tiber(is) tussen hen (in) was en de brug (ook)</p> <p>Niet fout rekenen: dat de Tiber(is) en de brug tussen hen (in) was Niet fout rekenen: ut zodat Niet fout rekenen: Tiberis (et) pons brug over/van de Tiber(is) inter eos ertussen(in) inter eos et pons tussen hen en de brug (in)</p>	<p>1 0</p>
38	<p>Kolon 38 (regel 7-8) maximumscore 2 Eodem autem et ipsi (kolon 39) multos fortes viros eduxerant, Zijzelf hadden naar dezelfde plek veel dappere mannen laten uitrukken / naar buiten gevoerd</p> <p>Niet fout rekenen: autem verder / en (dan) Niet fout rekenen: et vertaald in combinatie met et in kolon 40 (zowel ... als)</p>	
39	<p>Kolon 39 (regel 7-8) maximumscore 2 sine cuiusquam suspicione zonder argwaan/vermoeden van iemand / zonder dat (ook maar) iemand iets vermoedde</p> <p>zonder enige argwaan</p>	<p>1</p>
40	<p>Kolon 40 (regel 8-10) maximumscore 2 et ego ex praefectura Reatina complures delectos adulescentes, (kolon 41), (kolon 42) miseram. en ik had vanuit de stad Reate verscheidene / een behoorlijk aantal uitgekozen/uitverkoren jongelieden gestuurd</p>	
41	<p>Kolon 41 (regel 9-10) maximumscore 2 quorum opera utor assidue in rei publicae praesidio die mij voortdurend assisteren bij de bescherming van de staat</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
42	<p>Kolon 42 (regel 10) maximumscore 1 cum gladiis met (hun) zwaarden</p> <p>Niet fout rekenen: gladiis vertaald met enkelvoud</p>	
43	<p>Kolon 43 (regel 11) maximumscore 2 Educuntur et ab illis gladii et a nostris. Zowel door hen als door onze/mijn mannen werden (de) zwaarden (uit)getrokken</p> <p>Niet fout rekenen: et ab illis et a nostris door hen en door onze/mijn mannen Niet fout rekenen: gladii vertaald met enkelvoud</p>	
44	<p>Kolon 44 (regel 11) maximumscore 2 Res praetoribus erat nota solis, De precieze situatie was alleen aan de praetoren / aan de praetoren als enigen bekend</p> <p>Niet fout rekenen: praetor leider/(onder)aanvoerder solus eenzaam/uniek solis niet vertaald als vorm van solus</p>	<p>0 0</p>
45	<p>Kolon 45 (regel 12) maximumscore 1 ignorabatur a ceteris. (maar/en) bleef bij de anderen onbekend / werd door de anderen niet gekend</p>	
46	<p>Kolon 46 (regel 12-13) maximumscore 2 Tum interventu Pomptini atque Flacci pugna, (kolon 47), sedatur. Toen werd het gevecht door tussenkomst / door de komst van Pomptinus en Flaccus gesust/gekalmemd/gestopt</p> <p>Flacci (van) Flacci en/of Pomptini (van) Pomptini Wanneer een dergelijke fout met een naam al eerder gemaakt is, hier nogmaals aanrekenen tot een maximum van 2 scorepunten.</p>	<p>1</p>
47	<p>Kolon 47 (regel 12-13) maximumscore 1 quae erat commissa dat begonnen was</p>	

Latijnse taal en cultuur vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo,

Bij het centraal examen Latijnse taal en cultuur vwo:

Op **pagina 11**, bij **Kolon 29** moet het volgende toegevoegd worden:

vertaald als bijzin 0

en

Op **pagina 12**, bij **Kolon 33** moet het volgende toegevoegd worden:

vertaald als bijzin 0

Wanneer ook kolon 29 vertaald als bijzin, hier niet nogmaals aanrekenen.

en

Op **pagina 12**, bij **Kolon 35** moet het volgende toegevoegd worden:

vertaald als bijzin 0

Wanneer ook kolon 29 en/of 33 vertaald als bijzin, hier niet nogmaals aanrekenen.

en

Op **pagina 13**, bij **Kolon 40** moet het volgende toegevoegd worden:

vertaald als bijzin 0

Wanneer ook kolon 29 en/of 33 vertaald als bijzin, hier niet nogmaals aanrekenen.

Wanneer niet kolon 29 en/of 33 vertaald als bijzin, maar wel kolon 35 vertaald als bijzin, 1 scorepunt in mindering brengen.